

Plán odpadového hospodářství města Liberec

Směrná část

I Vyhodnocení souladu POH Statutárního města Liberce se závaznou částí POH Libereckého kraje.

Statutární město Liberec je významně odlišné od ostatních měst Libereckého kraje ve smyslu vysoké technické vybavenosti v oblasti nakládání s odpady. Většina komunálních odpadů je odvážena do závodu na energetické využití odpadu TERMIZO a.s., kde se odpady dále využívají převážně na výrobu tepelné energie.

Do budoucna je však nutné zvýšit vytrídění biologicky rozložitelné složky, přesněji odpadu ze zahrad a městských trávníků, z celkového množství směsného komunálního odpadu způsobem níže popsaným.

Dalším cílem POHLK je zintenzívnění sběru druhotně využitelných složek odpadů směrem k jejich recyklaci. Výsledkem součinnosti města a EKO-KOM a.s. u bude navýšen i finanční příjem města v oblasti odpadového hospodářství.

Dalším cílem stanoveným v POHLK je zintenzívnění sběru nebezpečného odpadu.

Pro vyřešení problematiky nakládání s autovraky má město Liberec dostatečné kapacity na jejich odstranění.

Další cíle jsou uvedeny v následující Směrné části POH města Liberec.

Součástí tohoto dokumentu je přehledná tabulka naplňování cílů Městem Libercem ve srovnání s Libereckým krajem.

Plán odpadového hospodářství Statutárního města Liberec plně je zpracován s maximálním přihlédnutím k požadavkům stanoveným v Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje. Ve městě Liberci jsou na vysoké úrovni zařízení pro nakládání a využívání odpadů v úzkém propojení státní i soukromé sféry.

Naplňování cílů uvedených v POHLK z hlediska Města Liberce nelze číselně určit, a to z důvodu nemožnosti odhadu skutečného environmentálního chování obyvatel při sběru dané komodity. Město Liberec musí především naplňovat cíl zintenzivnění ekologické výchovy obyvatelstva avšak přesné hodnoty daného systému budou zřejmé až po několika letech od zavedení POH Města Liberce do praxe

II Administrativní a organizační opatření k zajištění plnění plánu

Směrná část Plánu odpadového hospodářství města deklaruje minimálně s pětiletým výhledem trendy nakládání s odpady na území Města Liberce.

Ve směrné části je definován systém řízení změn a systém kontroly naplňování cílů.

Směrná část plánu odpadového hospodářství Města Liberce vychází ze Směrné části Plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje:

- podmínky pro splnění stanovených cílů, opatření a změn
- nástroje na prosazování a kontrolu plnění plánu
- řízení změn v odpadovém hospodářství
- zabezpečení kontroly a plnění stanovených cílů a postupů
- právní podklad pro cíle stanovené v Závazné části
- zásady pro rozpracování a doplnění POH
- směry odpadového hospodářství, indikátory odpadového hospodářství

Všechny kapitoly Směrné části Plánu odpadového hospodářství města Liberce jsou členěny na dvě části. První část obsahuje v přehledových tabulkách jednotlivá opatření k dosažení cílů a druhá část stručný vysvětlující popis k navrhovaným opatřením.

Tabulky jsou strukturovány následujícím způsobem:

- číslo opatření - každé opatření je jednoznačně identifikováno svým číslem
- název opatření
- plnění cíle - výčet cílů, které jsou daným opatřením naplňovány
- harmonogram - časový harmonogram realizace daného opatření
- náklady - přibližné náklady na realizaci opatření
- podpora a realizace
  - nástroj (název nástroje, který bude použit k podpoře nebo realizaci opatření)
  - subjekt, kterého se podpora (resp. realizace) týká
  - typ nástrojů pro realizaci daného opatření vycházejícího z POH ČR (normativní, ekonomické, administrativní, informační, dobrovolné)

Jednotlivé body jsou číslovány tak, navazovaly na opatření uvedené v Závazné části tohoto dokumentu.

1.Nakládání se směsným komunálním odpadem

Číslo opatření	1.1		
Název opatření	Zahuštění sítě sběrných nádob pro tříděný odpad		
Plnění cíle	1.1,1.2.		
Harmonogram	31.12.2005		
Náklady			
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	EU		ekonomický
	stát	SFŽP	ekonomický
	kraj	KISOH	informační
	EKO-KOM a.s.	příspěvek obci	ekonomický
Realizace	obec	obecně závazná vyhláška	normativní
		osvěta	informační

Komunální odpad je prioritně svážen k energetickému využití do spalovny Termizo a.s. V současnosti jsou sběrné nádoby na komunální odpad dostupné 100% obyvatel města. Další rozšiřování počtu nádob se neuvažuje. Tento cíl uvedený v POH Města Liberce i Libereckého kraje je v současné době splněn.

Dlouhodobou strategií Libereckého kraje je zintenzívnění systému odděleného sběru materiálů ve využitelných složek. Bude nutno rozšířit sběrné nádoby na tříděný odpad tak, aby byla dodržena přibližná vzdálenost 200-300 m. Nebude-li to možné pak bude nutno zvolit kritérium jedno sběrné hnízdo na 250-300 obyvatel, maximálně však bude cílová hodnota 400 sběrných hnízd, z důvodu snížené dostupnosti pro svozová vozidla. Tím se sníží množství materiálů ve využitelných složek ve směsném komunálním odpadu. Rovněž bude vhodné celou kampaň podpořit osvětovou činností. Dotace lze čerpat ze SFŽP a některých fondů Evropské Unie.

Číslo opatření	1.2		
Název opatření	Vytvářet podmínky k oddělení shromažďování některých druhů biologicky rozložitelných materiálů vznikajících v domácnostech, mimo směsný odpad; omezovat znečištění biologicky rozložitelných odpadů jinými odpady (zejména majícími nebezpečné vlastnosti). Zefektivnit systém vytrídění biologicky rozložitelných materiálů odpadů ze zahrad a městské zeleně.		
Plnění cíle	1.2, 7.1		
Harmonogram	31.12.2005		
Náklady	Bez investičních nákladů, jen neinvestiční náklady		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	stát	SFŽP	ekonomický
	kraj	KISOH	informační
Realizace	obec	obecně závazná vyhláška	normativní
		osvěta	informační

Číslo opatření	1.3		
Název opatření	-Upřednostňovat kompostování před jinými formami nakládání s biologicky rozložitelnými složkami komunálního odpadu. -Podpora domácího kompostování		
Plnění cíle	1.2, 7.1		
Harmonogram	31.12.2008		
Náklady	110 tis. Kč		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	stát	SFŽP	ekonomický
	kraj	KISOH	informační
Realizace	obec	obecně závazná vyhláška	normativní
		osvěta	informační

Komentář pro opatření č. 1.2 a 1.3.

Kompostování biologicky rozložitelného odpadu z domácností mimo odpadů ze zeleně je vyřešeno existencí spalovny TERMIZO a.s. na území města Liberce.

Na sběrném dvoře .A.S.A. Liberec bude vybudováno nové sběrné místo na bioodpad ze zahrad (tráva, listí, větve), které v budoucnosti může sloužit jako kompostárna. Dále je nutno rozšířit síť kompostérů do individuální zástavby a to v počtu 100 kusů.

V současné době probíhají jednání s novým vlastníkem kompostárny v Ostašově tak, aby byla zabezpečena její dosavadní funkce a případně rozšířena její zpracovatelská kapacita o biologický odpad z dalších zařízení města. Město může uzavřít smlouvu s novým vlastníkem kompostárny o odběru bioodpadu z městské zeleně i od obyvatel města. V případě, že kapacita zařízení bude nedostačující, doporučujeme, aby sběrné místo na sběrném dvoře bylo využíváno v budoucnu jako kompostárna, kde budou zpracovávány bioodpady ze zahrad, které nebyly zpracovány na místě vzniku jako mulčovací materiál. V blízké době bude vydána Směrnice EU o biologické úpravě biodegradovatelných odpadů, která definovat podmínky prodeje kompostářenských výrobků. Tyto výrobky mohou být nabídnuty ke zpětnému odprodeji Technickým službám města s.r.o. i obyvatelům města Liberce. Ke zvýšení sběru bioodpadu je nutné rozšířit síť velkoobjemových kontejnerů. Kapacity současných zařízení pro nakládání s bioodpadem ve městě Liberci nejsou v současné době dostatečné a bude nutné vytvořit logistickou síť v návaznosti na stavbu kompostárny uvažované v krajském Plánu odpadového hospodářství.

2. Nebezpečný odpad

Číslo opatření	2.1		
Název opatření	Rozšíření počtu zastávek mobilního sběru nebezpečných odpadů nebo zřízení dvou sběrných dvorů na území města		
Plnění cíle	2.1, 8.1		
Harmonogram	31.12. 2013		
Náklady	V případě zřízení 56 označnicků: 280 tis.Kč+neinvestiční náklady V případě zřízení sběrných dvorů současnou svozovou společností: bez nákladů V případě zřízení 112 označnicků: 560 tis.Kč+neinvestiční náklady		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	SFŽP	dotace	ekonomický
	kraj	KISOH	informační
Realizace	obce	obecně závazná vyhláška	normativní
		rozpočet	ekonomický
		osvěta	informační

Z analytické části vyplývá, že v průběhu let dochází ke zvyšování množství nebezpečných složek komunálního odpadu ve směsném odpadu. **Je tedy nutné zřídit další dva sběrné dvory. Tento projekt je v současnosti předložen Zastupitelstvu Města Liberce)** nebo rozšířit počet zastávek mobilního sběru tak, aby jedno sběrné místo připadlo na 500 obyvatel. V případě zřízení nových sběrných dvorů se sníží počet označnicků na polovinu tj. z původních 112 na 56 míst. Tyto budou umístěny mj. i na místech, kde je zjištěn nejčastější výskyt černých skládek a tímto se zamezí jejich vzniku. Týká se to mj. svozu elektroodpadu z domácností, který ve výjimečných případech nebudou mít zpracovatele v systému zpětného odběru, totéž se týká i některých dalších zařízení. Zákon o odpadech stanovuje povinnost zpětného odběru elektrozařízení z domácností, jehož výrobce je povinen zajistit financování odděleného sběru, zpracování využití a odstranění elektroodpadu z domácností takto: u zařízení uvedených na trh po 13.8.2005 zajistí financování sám. Pro zařízení uvedeným na trh před tímto datem zajistí výrobce financování takového nového výrobku stejného typu, nebo funkce, při jejich dodávce nejvýše však v počtu dodávaných elektrozařízení. Tímto postupem se v budoucnu sníží neinvestiční náklady města na svoz elektroodpadu.

Snižování jeho množství je možné zejména preventivními osvětovými přístupy.

3. Materiálové využívání odpadů

Číslo opatření	3.1		
Název opatření	1)Vytvářet podmínky k oddělenému shromažďování jednotlivých druhů materiálově využitelných složek odpadů vznikajících v domácnostech. Zajistit četnost a dostupnost sběrných míst k odložení materiálově využitelných složek komunálního odpadu. 2)Omezovat znečišťování materiálově využitelných odpadů jinými odpady (zejména majícími nebezpečné vlastnosti) 3)Motivovat veřejnost k třídění materiálově využitelných složek komunálního odpadu		
Plnění cíle	2.3, 8.1, 8.2		
Harmonogram	1.Ročně zajistit navýšení o 40 kontejnerů na směsné plasty 2.Ročně zajistit navýšení o 40 kontejnerů na papír 3.Ročně zajistit navýšení o 40 kontejnerů na sklo		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	stát	SFŽP	ekonomický
	EKO-KOM a.s.	Příspěvek obci	ekonomický
	kraj	KISOH	informační
Realizace	obec	rozpočet	ekonomický
	obec	osvětový	informační

Bude nutno doplnit počty sběrných nádob tak, aby byla dodržena optimální docházková vzdálenost do 200 m pro obyvatele města. Obec může rozšířit tento sběr i o další zvolené komodity a využívat k tomu již existujících zařízení, se kterými má město smlouvu. Aby bylo dosaženo 25% využití obalů uvedených na trh do konce roku 2008, bude nutné dosáhnout téměř dvojnásobného objemu dosud vyseparovaných plastů. Tohoto procesu se aktivně bude účastnit EKO-KOM a.s., který plánuje v tomto roce dodání 90 ks sběrných nádob (převážně do individuální zástavby města Liberce) a jejich potenciální využití i pro obalové materiály . 60 ks bude městu pronajato a 30 ks si město odkoupí. Město tak zvýší svoje příjmy od EKO-KOM a.s. Protože evidence je vedena pro město Liberec teprve od roku 2001 není možno přesně specifikovat rychlost nárůstu skleněných dopadů.m Prognóza EKO-KOM a.s. hovoří o budoucím vývoji jako stagnujícím a to z důvodu nahrazování skleněných obalů plastovými. V oblasti prognózy vývoje u komodity sklo dle EKO-KOM a.s. , je Liberec na jednom z předních míst ve třídění této komodity. Do budoucna je odhadována stagnace jeho množství, a to z důvodu nahrazování skleněných obalů plastovými obaly. Odhad je použit z důvodu nepřesností dat uvedených v POHLK, ze kterých nelze výsledek přesně interpretovat. Společnost EKO-KOM a.s. výhledově uvažuje o zařazení mezi své komodity také obalů Tetrapack. V současné době však je tento projekt teprve zpracováván.

Zamezovat znečištění materiálově využitelných složek komunálního odpadu a motivovat obyvatele je možné prostřednictvím intenzivní osvětové kampaně.

4. Autovraky

Číslo opatření	4.1		
Název opatření	Zmapovat a odstranit současné nelegální autovraky na území města		
Plnění cíle	4.1, 5.1, 8.1		
Harmonogram	31.12.2007		
Náklady	1.5 mil.Kč		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	stát	SFŽP	finanční
Realizace	obec	osvětový	informační

V budoucnosti začne platit směrnice o 2000/53/EC, která bude zařazena do legislativy ČR.

Ve městě je nutno řešit problém s nelegálně odloženými autovraky (odhad dle Realizačního programu pro nakládání s autovraky Libereckého kraje - je v současné době na území města počet autovraků 2734 ks) tak, aby byla naplněna podstata zákona č.185/2001 Sb. §37 ve znění zákona č.188/2004 Sb.. Je nutné tato místa zmapovat a postupně jejich množství redukovat odevzdáváním vraků do zařízení pro nakládání s autovraky v souladu se příslušnými zákony o odpadech č.185/2001 Sb. v platném znění a zákonem o pozemních komunikacích č.13/1997 v platném znění. Kapacita zařízení pro nakládání s autovraky je na území města Liberce vyhovující. Bude však nutné vytvořit logistický systém pro nakládání s autovraky. V současné době je ze strany města Liberce navrhován nový integrovaný systém pro zjišťování, evidenci a likvidaci autovraků. Náklady na odtah autovraku jsou cca přibližně 1000 Kč, předpokládaný počet autovraků na území Liberce je cca 3000 ks. Bude záležet na zjištění majitele, který tyto náklady uhradí zpětně městu. V případě neznámého majitele bude na základě smlouvy mezi městem a odtahovou službou stanovena částka za jeden odtah autovraku, další náklady spojené s odstraněním autovraku pak hradí pověřená osoba.

5. Zpětný odběr výrobků

Číslo opatření	5.1		
Název opatření	Zapojení povinných osob do systému sdruženého plnění		
Plnění cíle	2.1, 5.1, 6.1,8.2		
Harmonogram	31.12.2005		
Náklady	Bez nákladů		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	stát		informační
Realizace	obec	vyhláška	administrativní
		osvětový	informační

Je nutné vytvoření sítě zpětného odběru výrobků ve městě, které se stanoví odpadem. Tento proces zajistí snížení množství nebezpečných odpadů vznikajících na území města Liberce. Oprávněné osoby mají zákonnou povinnost tyto odpady odebírat od občanů, a to bezúplatně. Město v této věci může působit pouze dobrovolnými nástroji na oprávněné osoby a vytvářet s nimi smlouvy. Výrobky, pro které se nenajde zákonný odběratel, budou nákladem města.

6. Zařízení pro nakládání s odpady

Číslo opatření	6.1		
Název opatření	Vytvářet smluvní vztahy s podnikatelskými subjekty působícími na území města Liberce.		
Plnění cíle	1.1, 1.2, 1, 3.1, 4.1, 5.1		
Harmonogram	31.12. 2005		
Náklady	Bez investičních nákladů, pouze neinvestiční náklady		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
	kraj	KISOH	informační
Realizace	obec	obecně závazná vyhláška	informativní

Ve městě je jeden velký sběrný dvůr patřící současné svozové firmě, který je kapacitně dostačující. Do systému je zařazena i společnost Severočeské sběrné suroviny a.s. jako další sběrné místo. Seznam odebíraných komodit je uveden ve smlouvě mezi Městem Liberec a Severočeskými Sběrnými surovinami a.s. V současné době je navrhován nynější svozovou společností projekt zřízení dvou menších sběrných dvorů. Tyto budou sloužit ke shromažďování ostatních i nebezpečných odpadů. Z tohoto sběrného dvora budou odpady odváženy k dalšímu nakládání či odstranění. Tím se zkrátí donášková vzdálenost pro obyvatele a zamezí se tvorbě černých skládek. Odpady od obyvatel budou odebírány bezplatně a následné neinvestiční náklady budou účtovány městu. Jedná se o donáškový systém odpadů.

Na území města jsou dostatečné zpracovatelské kapacity pro zpracování autovraků. Město může zajistit smluvně odběr autovraků těmito subjekty. Subjekt bude vybrán na základě výběrového řízení města. Po odběru autovraku oprávněnou osobou jsou další náklady hrazeny oprávněnou osobou.

7. Odpady vzniklé následkem mimořádných situací a živelných pohrom

Číslo opatření	7.1		
Název opatření	Určit místa, kam bude v případě mimořádných situací ukládán směsný komunální odpad a odpady nebezpečné vznikající na území města		
Plnění cíle	7.1		
Harmonogram	31.12.2005		
Náklady	Nelze určit		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	stát	SFŽP	ekonomický
	kraj	KISOH	informační
Realizace	obec	obecně závazná vyhláška	informační

Krizové řízení odpadového hospodářství stanovují tyto zákony **č. 239/2000 Sb.**, o integrovaném záchranném systému a zákon **č. 240/2000 Sb.**, o krizovém řízení, v souladu s vyhláškou Ministerstva vnitra **č. 328/2001 Sb.**, o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, kterou se stanoví zásady koordinace složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu a Vyhláškou **č. 429/2003**, kterou se mění Vyhláška **č. 328/2001 Sb.**, o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, Směrnice **č. 9/2001** Ministerstva vnitra, kterou se stanoví organizační uspořádání krizového štábu kraje, okresu a obce, jeho uvedení do pohotovosti, a vedení dokumentace.

V případě Města Liberce budou odpady vzniklé v mimořádných situacích shromažďovány na místech mimo říční toky, a to na plochách jako jsou parkoviště u supermarketů. před odvezením na skládky (ne-nebezpečné odpady do Osečné a Košťálova, nebezpečné odpady pak na skládku v Lodíně), jejichž kapacita je dostatečná. Do budoucna Město Liberec vytvoří Krizový plán pro nakládání s odpady ve městě Liberci, a to v návaznosti na budoucí krajský dokument Realizační program odpadové hospodářství při mimořádných situacích na území Libereckého kraje.

8. Ekologická výchova a osvěta

Číslo opatření	8.1		
Název opatření	Zefektivnit osvětové kampaně v koordinaci s EVVO zaměřené na:		
	• předcházení vzniku odpadů • systém separovaného sběru odpadů • využívání sítě sběrných míst a dvorů • systémy sběru nebezpečných odpadů • systém zpětného odběru olejů • systém zpětného odběru baterií a akumulátorů • systém zpětného odběru zářivek a výbojek • systém zpětného odběru zařízení s obsahem CHFH • systémy zpětného odběru pneumatik a autovraků • popularitu domácího kompostování		
Plnění cíle	1.2, 2.1,3.1,4.1,5.1,6.1,8.1,8.2.		
Harmonogram	průběžně		
Náklady	cca 10 Kč/os/rok		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	stát	SFŽP	ekonomický
	kraj	osvěta	informativní
Realizace	obec	osvěta	informativní
	obec	rozpočtový	ekonomický

Občané jsou informováni o sběrném systému a odkládají tento odpad na místech k tomu určených. Tím městu poklesne i podíl nebezpečného odpadu ve směsném komunálním odpadu. Zpětný odběr elektrošrotu, chladniček a podobných zařízení výrobci a prodejci bude začleněn do systému zpětného odběru který má zákonnou povinnost odběru těchto zařízení. Zefektivnění systému plnění cílů č. 6-8 lze podpořit veřejno-právní cestou smlouvami s povinnými subjekty zpětného odběru v systému. Město bude podporovat intenzivní osvětovou kampaní zpětného odběru výrobků povinnými osobami dle zákona o odpadech č.185/2001 Sb.

Bude vše podporovat rovněž intenzivní osvětovou kampaní pro obyvatelstvo tak, aby nedocházelo k odkládání tohoto odpadu na jiná místa.

Číslo opatření	8.2		
Název opatření	Podporovat již existující střediska ekologické výchovy		
Plnění cíle	8.1,8.2		
Harmonogram	průběžně		
Náklady	neinvestiční		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	kraj	osvěta	informativní
Realizace	obec	osvěta	informativní
		rozpočtový	ekonomický

Bude nutné pokračovat v intenzivní osvětové činnosti v úzké spolupráci s Krajským úřadem. Tato činnost se sestává v oblasti ekologické výchovy zejména z pokračujících

projektů uvedených v Analytické části dokumentu (např. „M.R.K.E.V.“), která je od září 2004 rozšířena o projekt „M.R.K.V.I.Č.K.A.“ zaměřený na ekologickou výchovu v mateřských školách. Pro rok 2005 jsou naplánovány 4 Eko-Dny. Bude vhodné pokračovat v rozšiřování projektu „Kompostování na školních zahradách“ na další školy. Rovněž bude vytvořena síť ekologicko-výchovných poradenských středisek. Vše je podloženo publikační činností, kterou koordinuje kraj ve zvláštní edici. V oblasti pedagogiky bude pořádán Veletrh výukových programů pro učitele. Tyto aktivity bude nutno doplňovat i nadále televizním vysíláním informačních šotů, které ovlivní dospělou i dětskou populaci. Toto může být prováděno i nadále ve spolupráci s EKO –KOM a.s.

9. Kontrolní činnost

Číslo opatření	9.1		
Název opatření	Provádění kontrolní činnosti se zaměřením na: dodržování Závazné části POHL • nakládání s nebezpečnými odpady • nakládání s odpady ve sběrných dvorech • nakládání s elektrotechnickým a elektronickým odpadem • nakládání s autovraky • oblast nakládání s bateriemi a akumulátory, povinné osoby a funkčnost systému • oblast zpětného odběru chladících zařízení povinnými osobami a funkčnost tohoto systému		
Plnění cíle	1.1.,1.2, 2.1, 3.1.,4.1, 5.1, 6.1, 8.1		
Harmonogram	průběžně		
Náklady	Bez investičních nákladů		
	Subjekt	Nástroj	Typ nástroje
Podpora	kraj	KISOH	informační
Realizace			
	KÚ	kontrola	administrativní
	Obecní úřad s rozšířenou působností	kontrola	administrativní

Pro naplňování cílů POHL uvedených v závazné části POHL bude nutno zkvalitnit a zvýšit intenzitu kontrolní činnosti na území města. Bude nutné zaměřit se především na funkčnost systému zpětného odběru zejména u nebezpečných odpadů. Tento proces vyžaduje navýšení odborných personálních kapacit a rovněž intenzivní vzdělávání v této oblasti.

U tohoto procesu lze využít Krajský informační systém o odpadech, který bude přispívat k řešení odpadových problémů města Liberce informacemi o zařízeních k nakládání s odpady na území kraje tak, aby mohly být problémy města řešeny podle zákona o odpadech v platném znění.

III. Spolupráce s jinými městy a obcemi

Tato spolupráce je možná na základě vytvoření smluvních vztahů mezi jednotlivými obcemi.

IV. Cíle a podmínky

Kapitola „Cíle a podmínky“ sumarizuje jednotlivé výstupy POH města Liberce a navrhuje jejich vzájemné priority na základě:

- a) termínů zakotvených v právních předpisech,
- b) logické souslednosti cílů (princip „hlavní – hned“),
- c) stavu připravenosti jednotlivých investičních akcí.

Konečnou podobu časové diferenciaci cílů určí město v rámci připomínkového řízení návrhu POH a potvrdí zastupitelstvo Statutárního města Liberce při jeho schvalování.

Krátkodobé cíle (do konce roku 2005)

<i>Název</i>	<i>Provede</i>
Zahuštění sítě sběrných nádob	Technický odbor smluvně se svozovou společností
Zajištění energetického využívání komunálních odpadů	Technický odbor smluvně se svozovou společností
Zefektivnit systém vyřídování odpadů ze zeleně.	Technický odbor smluvně se svozovou společností do budoucna se zapojením EKO-KOM a.s.
Určit místa kam bude v případě vzniku mimořádných situací ukládán směsný komunální odpad a odpady nebezpečné vznikající na území města	Technický odbor a Odbor civilní obrany

Střednědobé cíle (do konce roku 2008)

<i>Název</i>	<i>Provede</i>
Zajistit rozšíření sběru nebezpečných složek komunálního odpadu ev. vytvoření nových sběrných dvorů	Technický odbor smluvně se svozovou společností
Upřednostňovat kompostování před jinými formami nakládání s biologicky rozložitelnými složkami směsného komunálního odpadu	Technický odbor a ekologická výchova
Zajistit sběr materiálově využitelných složek komunálního odpadu	Technický odbor.
Zmapovat a odstranit současné nelegální autovraky na území města	Technický odbor smluvně s oprávněnou osobou

Dlouhodobé cíle (do konce roku 2013)

<i>Název</i>	<i>Provede</i>
Dětská populace prochází systémem EVVO	Technický odbor – ekologická výchova
Dospělá populace prochází systémem ekologického vzdělávání	Technický odbor – ekologická výchova
Maximálně využívat již existující zařízení pro nakládání s odpady na území města formou smluvního vztahu.	Technický odbor ve spolupráci s pověřenými osobami.
Podporovat již existující střediska ekologické výchovy	Technický odbor – ekologická výchova
Zefektivnit osvětové kampaně v koordinaci s EVVO	Technický odbor – ekologická výchova

V. Řízení změn

Samospráva Města Liberec bude průběžně kontrolovat:

- zda dochází k předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi specifikovaných v Závazné a Směrné části.
- zda dochází k dodržování stanovených cílů a cílových hodnot.

Kontrolní činnost - pracovník Technického odboru

Prevence - pracovník

Veřejnoprávní dohody - pracovník

Pilotní projekty - pracovník

Koordinace projektů s krajem - vedoucí technického odboru

Environmentální vzdělávání a osvěta-pracovník Technického odboru - ekologické výchovy

Každý výstup nebo ucelená skupina výstupů obsažené ve Směrné části bude mít garanta realizace, kterým bude pověřený pracovník Statutárního města Liberce. Každý garant realizace bude mít činnosti spojené s POH města Liberec jako součást pracovní náplně. K vlastnímu výkonu si může garant realizace podle potřeby ustavit Pracovní skupinu složenou z významných zájmových skupin (organizace, firmy apod.), která bude postupovat podle souboru činností a podle stanoveného harmonogramu, které budou obsahem popisu projektu v matici logického rámce.

VI. Indikátory stavu a změn odpadového hospodářství

Každoroční vyhodnocování indikátorů bude zabezpečovat Technický odbor Města Liberce. Odboru životního prostředí pomocí evidence o odpadech. V případě odchylky nežádoucím směrem bude provedeno potřebné opatření.

Vzor:

<i>Číslo cíle</i>	<i>Název cíle</i>	<i>Indikátor</i>	<i>Cílová hodnota</i>

Číslo	Číslo cíle	Název	Náklady	Termín
1	2.4	Rozšíření kompostování v individuální zástavbě	110 tis.	2006
2	2.3	Rozšíření počtu sběrných nádob na tříděný odpad	neinvestiční	2013
3	1.2	Navýšení zastávek mobilního sběru nebezpečných odpadů	560 tis.	2013

Aktualizace pilotních projektů

Zásobník projektů je otevřený seznam, který je možno neustále doplňovat o nové projekty jak ze strany města, tak i ze strany soukromých subjektů působících v oblasti odpadového hospodářství na území města. Tyto projekty budou posouzeny v Radě města Liberce a vybrané budou zařazeny do zásobníku projektů Libereckého kraje.

VII Vyhodnocení souladu POH Města Liberce s POH Libereckého kraje

Kapitola	Cílová hodnota ve městě	Cílová hodnota v POHLK	Soulad
Zajistit energetické využívání smíšeného komunálního odpadu	Minimálně 90% produkce	Minimálně 50% vzniklých komunálních odpadů k energetickému využití	Cíl překročen o 40%
Snížení podílu biologicky rozložitelných složek KO tj. odpadů ze zeleně, v SKO.	Navýšení množství odevzdaného odpadu ze zeleně od občanů města.	75% do r. 2010 50% do r. 2013 35% do r. 2020	Nelze přesně určit
Upřednostňovat kompostování před jinými formami nakládání s BRO	Celkem max. 250 ks kompostérů do r. 2008 v individuální zástavbě.	Nabídka pomůcek ke kompostování pro 100% obyvatel kraje.	
Rozšíření sběru nebezpečných složek komunálního odpadu nebo vytvoření dvou sběrných dvorků na území města Liberce	Navýšení meziročního množství odděleně sbíraných složek od občanů.	Snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20 % do roku 2010	Postup je směřující k dosažení cílové hodnoty uvedené v POHLK
Materiálové využívání odpadů	Systém je zaveden a bude rozšiřován do roku 2010 bude navýšen počet kontejnerových hnízd na celkový počet 400 ks	50% do r. 2010	Postup je směřující k dosažení cílové hodnoty uvedené v POHLK
Zajistit sběr autovraků	Zavedení systému aktualizace.	Cílová hodnota I.: Autovraky vozidel po 1.1.1980: 85% průměrné hmotnosti od 1.1. 2006, 95% průměrné hmotnosti od 1.1. 2015; Autovraky vozidel vyrobených před 1.1.1980: 75 % průměrné hmotnosti od 1.1. 2006 Cílová hodnota II.: Autovraky vozidel vyrobených po 1.1. 1980: 80% průměrné hmotnosti od 1.1. 2006, 85% průměrné hmotnosti od 1.1. 2006, 85% průměrné hmotnosti od 1.1. 2015 Autovraky vozidel vyrobených před 1.1.1980: 70% průměrné hmotnosti od 1.1. 2006	Bude možno určit po zavedení systému

Zapojení povinných osob do systému sdruženého plnění	-	Zapojení povinných osob do systému sdruženého plnění	100%

Zásada pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení pro nakládání s odpady	V maximální možné míře využívat stávající systémy nakládání s odpady pokud vyhovují požadavkům právního řádu. -Nová zařízení navrhovat v souladu s nejlepšími dostupnými technikami a technologiemi a podmínkami zákona č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci.		100%
Odpady vzniklé následkem krizových situací a živelných pohrom	Ochrana životního prostředí a zamezení environmentálních škod v době mimořádných situací a zamezení nezákonného zbavování se odpadu.	Veškeré vznikající odpady	100%
Ekologická výchova	Občané mají dostatek informací o správných způsobech nakládání s odpady	75% v r.2005 100% v r. 2010	100%